

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

ГЕОГРАФІЯ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

Електронні методичні рекомендації
до семінарських занять з курсу
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

ОДЕСА
2023

УДК 911.3+7](100)(072)

Г353

Укладач:

Л. Б. Прокоф'єва, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Рецензенти:

В. В. Яворська, доктор географічних наук, професор, декан геолого-географічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова

Н. О. Батюк, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва і хореографії Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

*Рекомендовано вченою радою
факультету психології та соціальної роботи ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 7 від 14 червня 2023 р.*

Г353 **Географія** світової культури та мистецтва [Електронний ресурс] : електрон. метод. рекомендації до семінарських занять з курсу для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 "Освітні, педагогічні науки" / уклад. Л. Б. Прокоф'єва. – Одеса, 2023. – 28 с. – 0,5 МБ.

Методичні рекомендації містять питання для обговорення на семінарських заняття, практичні завдання, завдання для самостійної роботи.

Методичні рекомендації розроблені для здобувачів спеціальності «Освітні, педагогічні науки» та допомагають при підготовці до семінарських занять, оформлені робіт при самостійному виконанні завдань.

УДК 911.3+7](100)(072)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Змістовий модуль 1. Загальна геокультурна характеристика світу	6
Змістовий модуль 2. Геокультурна характеристика України	17
Перелік питань для періодичного та підсумкового контролю	24

ВСТУП

Головною метою курсу «Географія світової культури та мистецтва» є надання цілісного уявлення про загальну геокультурну характеристику світу та окремих його регіонів, духовно-практичне освоєння художньо-естетичних досягнень вітчизняної та світової культури та мистецтва; сприйняття художньої культури як невід'ємної частини загального розвитку і становлення компетентності сучасного фахівця.

Завдання: Ознайомити з особливостями історичного розвитку й сучасного стану духовної та матеріальної культури та мистецтва країн і регіонів світу; ознайомити із всесвітньої культурною спадщиною та її географічним розташуванням; розкрити закономірності та характеристики особливостей культури та мистецтва окремих регіонів світу; сформувати вміння описувати, характеризувати й аналізувати особливості культурного розвитку та мистецтва окремих регіонів та країн світу; аналізувати й оцінювати значення і внесок української культури та мистецтва у загальнолюдську скарбничку світової культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- сутність понять: культура; цивілізація; культурологія; географія культури; культурна географія; етнокультурна географія; історична географія культури; мистецтво, методологія геокультурних досліджень;
- загальні відомості про художньо-історичний процес; особливості мистецтва різних культурних епох, їхні художні цінності та пріоритети;
- розвиток мистецтва України в різні історичні періоди.
- основні пам'ятки історії, культури, мистецтва в межах окремого геокультурного регіону;
- основні географічні, історичні та культурні відомості про регіони світу

вміти:

- практично аналізувати геокультурні особливості регіонів світу, зокрема етнокультурні, історико-культурні;

- аналізувати процеси становлення та розвитку мистецтва;
- класифікувати за певними ознаками пам'ятки історії, культури та мистецтва окремих геокультурних регіонів світу;
- узагальнювати внесок окремого регіону у скарбницю світової культури
- давати порівняльну характеристику напрямкам, видам та жанрам мистецтва в вітчизняній й зарубіжній культурі;
- збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти.

Змістовий модуль 1. Загальна геокультурна характеристика світу

Семінарське заняття №1

Тема: Загальні засади географії світової культури та мистецтва

Питання для обговорення:

1. Поняття “культура” в історії та науці.
2. Категорія “культура” в українській культурології. Культурологія – наука про культуру. Взаємозв’язок понять “культура” і “суспільство”.
3. Типи культури. Види культури. Форми культури. Концепції культури. Розуміння культури як соціального процесу. Поняття “культура” і “цивілізація”. Культурна єдність людини і природи.
4. Становлення та розвиток географії культури. С. Рудницький – фундатор української географії культури.
5. Сучасний стан географії культури в Україні. Картина світу основа культури.

Практичне завдання:

1. Підготуйте коротке повідомлення про німецького філософа С. Пуфендорфа (1632–1694), який першим застосував слово “культура” як самостійний термін у сучасному тлумаченні.
2. Підготуйте коротке повідомлення про Степана Рудницького – фундатора української географії культури.
3. Підготуйте інформацію про німецьку, французьку, американську школи географії культури.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно опрацювати та підготувати відповіді на питання: поняття “культура” в історії та науці. Категорія “культура” в українській культурології. Культурологія – наука про культуру. Взаємозв’язок понять “культура” і “мистецтво”. Цивілізаційний підхід у західній культурології. Скласти словник основних понять навчального курсу

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективуЛ. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010.400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій.
<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>
7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч.посібник.К.:Альтерпрес, 2011. 416с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В.,Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Семінарське заняття №2

Тема: Характеристика Африканського геокультурного регіону

Питання для обговорення:

1. Дослідження та освоєння материка. Провідні країни континенту.
2. Традиційна культура корінного населення Африки.
3. Регіональні та культурні відмінності Північної, Тропічної, Східної, Південної Африки.
4. Культура Давнього Єгипту.
5. Музеї світового значення: Єгипетський національний музей (м. Каїр, Єгипет).
6. Визначні пам'ятки історії та культури. Археологічні. Архітектурні. Храмові.

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проєкту:

- Зародження іміджевих маркуючих елементів в культурі давнього Єгипту та інших країн африканського регіону – тату, перманентний макіяж, маска.
- Історичні, природні, архітектурні пам'ятками Північної, тропічної, східної, південної Африки (на вибір)

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно опрацювати та підготувати відповіді на питання:

- 1.Історико-етнічний нарис Африканського геокультурного регіону.
- 2.Сучасні інноваційні процеси. Міська культура. Особливості африканських міст і міської культури.

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.

5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій.
<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>
7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч. посібник. К.: Альтерпрес, 2011. 416 с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В., Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Семінарське заняття №3.

Тема: Північноамериканський геокультурний регіон

Питання для обговорення:

1. Історія відкриття та освоєння материка.
2. Традиційна культура корінного населення регіону.
3. Особливості сучасної культури США та Канади.
4. Особливості культури української діаспори в США та Канаді. Сучасні зв'язки з Україною.
5. Музеї світового значення. Визначні пам'ятки історії та культури.
6. Пам'ятки палацового мистецтва.
7. Видатні діячі науки та культури Північної Америки. Внесок у світову культуру. Література. Музика. Кіно.

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проєкту:

- література США та Канади
- образотворче мистецтво США та Канади
- музика корінних народів Північної Америки
- культурні пам'ятки великих міст США (Нью-Йорк, Вашингтон, Лос-Анжелес, Чикаго, Х'юстон, Філадельфія, Сан-Дієго, Сан-Франциско, Детройт, Мемфіс, Сан-Антоніо) – на вибір
- кіноіндустрія США та Канади
- Індустрія розваг у США
- Музичні напрями та стилі XX століття у США та Канаді

Завдання для самостійної роботи:

Скласти огляд двох наукових статей за темою: Особливості культури української діаспори в США та Канаді. Сучасні зв'язки з Україною.

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективуЛ. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010.400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій. <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>
7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.

9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч.посібник.К.:Альтерпрес, 2011. 416с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В.,Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Семінарське заняття № 4

Тема: Латиноамериканський геокультурний регіон

Питання для обговорення:

1. Дослідження та освоєння материка.
2. Традиційна культура корінного населення регіону: міфологія ацтеків, релігія племені майя, імперія інків.
3. Особливості культури української діаспори в Латинській Америці. Сучасні зв'язки з Україною.
4. Архітектурні пам'ятки. Музеї світового значення: Національний музей антропології. (м. Мехіко, Мексика)
5. Видатні діячі науки та культури Латинської Америки. Музика. Танці. Прикладне мистецтво

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проєкту (на вибір):

- Архітектурні пам'ятки Мексикою, Бразилією, Аргентиною
- Мистецтво давніх цивілізацій Латинської Америки
- Географічні, історичні та культурні пам'ятками великих міст Латинської Америки (Мехіко, Ріо-де-Жанейро, Бразилія, Буенос-Айрес, Каракас, Богота, Кіто, Ліма – на вибір

Завдання для самостійної роботи:

Скласти огляд двох наукових статей за темою: Особливості культури та мистецтва української діаспори в Латинській Америці. Сучасні зв'язки з Україною

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективуЛ. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010.400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій.
<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>
7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч.посібник.К.:Альтерпрес, 2011. 416с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В.,Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Семінарське заняття №5.

Тема: Австралійський геокультурний регіон

Питання для обговорення:

1. Історія відкриття материка. Австралійський союз.
2. Традиційна культура аборигенів Австралії. Вплив географічного середовища на традиційну культуру.
3. Традиційна культура європейських переселенців. Сучасні інноваційні процеси.
4. Особливості культури української діаспори. Музей українського мистецтва в Аделаїді. Сучасні зв'язки з Україною.
5. Видатні діячі науки та культури Австралії. Сучасне образотворче та музичне мистецтво

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проєкту:

- Сім чудес Австралії;
- Традиції та обряди аборигенів;
- Визначні пам'ятки історії та культури Австралії», Собор Сент-Патрик ХІХ ст. в Мельбурні. Будинки Сіднейської опери ХХ ст.»

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно опрацювати та підготувати відповіді на питання:

Видатні діячі науки та культури Австралії.

Сучасне образотворче та музичне мистецтво Австралії.

Література

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.

4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективуЛ. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010.400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій.
<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>
7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч.посібник.К.:Альтерпрес, 2011. 416с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В.,Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Семінарське заняття № 6

Тема: Азійський геокультурний регіон

Питання для обговорення:

1. Дослідження освоєння материка. Провідні країни регіону.
2. Регіональні відмінності Південно-Західної, Південної та Східної Азії.
3. Культура давнього Китаю, Індії.
4. Культура Візантії.
5. Музеї світового значення: Іракський музей старовини (м. Багдад, Ірак).
6. Визначні пам'ятки історії та культури. Археологічні. Архітектурні. Храмові.

7. Місця паломництва. Фортифікаційні споруди. Пам'ятки палацового мистецтва.

8. Видатні діячі науки та культури Азії. Внесок у світову культуру.

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проєкту:

- Поетична спадщина Близького Сходу
- Місця паломництва країн Азії
- Культура Близького Сходу (Бахрейн, Катар, Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) -на вибір.
- Культура країн південної Азії (Пакистан, Індія, Бангладеш, Шрі-Ланка, Бутан, Непал, Мальдіви).

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно опрацювати та підготувати відповіді на питання:

Книжкова мініатюра XIV–XVI ст. Поетична спадщина Близького Сходу.

Прикладне мистецтво.

Геокультурна характеристика країн Азії. Туреччина. Індія. Китай. Японія

Релігійна мозаїка азійських країн.

Місця, пов'язані з життям та діяльністю українки Роксолани.

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч. пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективуЛ. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010.400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій.
<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>

7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч.посібник.К.:Альтерпрес, 2011. 416с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В.,Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Семінарське заняття № 7

Тема: Європейський геокультурний регіон

Питання для обговорення:

1. Історико-етнічний нарис. Особливості традиційної та сучасної культури регіону.
2. Регіональні відмінності Західної та Східної Європи. Осередки традиційної культури.
3. Міста Європи — осередки світової культури: Рим, Афіни, Париж, Лондон, Відень, Амстердам, Мадрид, Берлін, Будапешт, Прага, Москва, та ін.
4. Музеї світового значення: Лувр (м. Париж, Франція), Дрезденська картинна галерея (м. Дрезден, Німеччина), Британський національний музей (м. Лондон, Великобританія), музей Прадо (м. Мадрид, Іспанія), Ватикан.
5. Місця паломництва. Фортифікаційні споруди. Пам'ятки палацового, палацо-паркового, садово-паркового мистецтва.

6. Видатні діячі науки та культури Європи. Внесок у світову культуру. Наука.
7. Література. Музична спадщина.

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проєкту:

- Визначні пам'ятки історії та культури. Архітектурні: Стонхендж IV—II тис. до н.е., Акрополь V ст. до н.е., Колізей I ст., Пізанська вежа XII ст., Ейфелева вежа XIX ст., Храмові: Собор Нотр-Дам XII—XIV ст., Кельнський собор XIII—XIX ст., Собор Святого Петра XV—XVII ст.
- Європейська література
- Музична спадщина країн Європи

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно опрацювати та підготувати відповіді на питання:

Видатні діячі науки, культури та мистецтва європейських країн епохи Відродження

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч. пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр, 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій.

<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>

7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч. посібник. К.: Альтерпрес, 2011. 416 с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В., Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Змістовий модуль 2. Геокультурна характеристика України

Семінарське заняття № 8.

Тема : Загальна характеристика геокультурного районування України та традиційна духовна культура українців.

Питання для обговорення:

1. Поняття про господарсько-культурні типи та історико-культурні області, їхня географічна мозаїка. Геокультурні регіони України.
2. Поняття про традиції, звичаї, обряди. Їх залежність від релігійного, історичного, географічного чинників.
3. Основні риси сімейного побуту українців.
4. Духовна культура українського народу.

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проєкту:

- Фольклорні пам'ятки України,
- Мистецтво давніх цивілізацій в музеях України

- Слав'янські карнавали, свята
- Музична мапа України

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно опрацювати та підготувати відповіді на питання:

Історична географія української культури та мистецтва. Культура давніх слов'ян. Язичництво давніх слов'ян. Історичні та географічні умови розвитку культури та мистецтва Київської Русі.

Поняття про традиції, звичаї, обряди. Їх залежність від релігійного, історичного, географічного чинників.

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч. пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективуЛ. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010.400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>
7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч.посібник.К.:Альтерпрес, 2011. 416с.

10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В., Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Семінарське заняття № 9

Тема: Традиції та культура українського народу: історія та сучасність.

Питання для обговорення:

1. Поняття про мистецтво. Види мистецтва. Народна творчість. Фольклор. Архітектура. Живопис. Прикладне мистецтво. Народна музика.
2. Класична музика. Композитори України.
3. Різноманітність музичних інструментів.
4. Народні танці. Всесвітньо відомі школи танцю
5. Народний театр. Регіональні відмінності. Географічне середовище і духовна культура.
6. Культурна спадщина півдня України - літературні діячі, композитори та музичні виконавці, театральні діячі, команди КВК, спортсмени

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проєкту:

«Живопис України»

«Народні танці регіонів України»

«Магія петриківського розпису в культурній спадщині України»

Завдання для самостійної роботи:

Зробити презентацію на тему:

1. Історичні та географічні передумови розвитку української культури та мистецтва Нового часу. Архітектура, живопис, література
2. Сутність українського національного Відродження. Нова українська література.

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективуЛ. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010.400 с.
6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій.
<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>
7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч.посібник.К.:Альтерпрес, 2011. 416с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В.,Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Семінарське заняття № 10

Визначні пам'ятки історії, культури та мистецтва України та охорона пам'яток .

Питання для обговорення:

1. Археологічні пам'ятки вітчизняної історії та культури півдня України

2. Історичні пам'ятки вітчизняної культури
3. Архітектурні пам'ятки вітчизняної історії та культури.
4. Палацо-паркове мистецтво України
5. Сучасний стан охорони пам'яток. Всесвітня спадщина ЮНЕСКО.

Практичне завдання може бути виконано у вигляді доповіді, презентації, проекту:

«Архітектурні пам'ятки західної частини України»

Архітектурні та релігійні пам'ятки періоду Київської русі»

Історичний центр Львова

Історичний центр Одеси

Завдання для самостійної роботи:

Написати реферат:

1. Культурна характеристика міста Одеси. Населення. Символіка. Неофіційні назви міста – історії походження
2. Історія розвитку міста: ХУІІІ – поч.. ХХ ст.; період Другої Світової війни; післявоєнний період; 1991 – сьогодення.
3. Культурна спадщина півдня України - літературні діячі, композитори та музичні виконавці, театральні діячі

Література:

1. Білозуб Л. М. Історія мистецтв : навч пос. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
2. Драч Г.В. Історія мистецтв. К.: 2013
3. Клод С. Фішер «Створено в Америці. Соціальна історія культури й характеру американців». К.: Ніка-Центр , 2022. 567с.
4. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
5. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективуЛ. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010.400 с.

6. Історія світової і вітчизняної культури - Курс лекцій.
<http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-84.html>
7. Історія українського та світового мистецтв : метод. рек. до семінарських занять / укл.: І. О. Хілько, Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.
8. Костащук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с.
9. Любіцева О.О., Романчук С.П. Паломництво та релігійний туризм. Навч.посібник.К.:Альтерпрес, 2011. 416с.
10. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина І) укл. Трегубов К.Ю., Макуха О.В.,Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
11. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми, теорії, методології та методики дослідження. Львів: ЛНУ, 2009. 240 с.

Питання для періодичного та підсумкового контролю

6. Розкрийте сутність поняття “культура” в історії та науці.
7. Дайте характеристику становлення та розвитку географії культури. С. Рудницький – фундатор української географії культури.
8. Охарактеризуйте сучасний стан географії культури в Україні. Картина світу основа культури.
9. Визначте категорію “культура” в українській культурології. Культурологія – наука про культуру. Взаємозв’язок понять “культура” і “суспільство”.
10. Охарактеризуйте типи культури. Види культури. Форми культури. Концепції культури.
11. Визначте географічне положення Африки. Дослідження та освоєння материка. Провідні країни континенту.
12. Поясніть вплив географічного середовища на традиційну культуру корінного населення Африки
13. Визначте регіональні та культурні відмінності Північної, Тропічної, Східної, Південної Африки.
14. Охарактеризуйте культуру Давнього Єгипту.
15. Охарактеризуйте визначні пам’ятки історії та культури африканського континенту Археологічні. Архітектурні. Храмові.
16. Дайте геокультурну характеристику країн Африки. Єгипет. Нігерія. Кенія. Південна Африка .
17. Визначте географічне положення Північної Америки. Історія відкриття та освоєння материка.
18. Охарактеризуйте традиційну культуру корінного населення Північної Америки. Вплив географічного середовища на традиційну культуру
19. Охарактеризуйте традиційну культуру європейських переселенців та особливості сучасної культури США і Канади.
20. Визначте особливості культури української діаспори в США та Канаді. Сучасні зв’язки з Україною.
21. Визначте географічне положення Латинської Америки. Дослідження та освоєння материка. Основні держави
22. Охарактеризуйте традиційну культуру корінного населення Латинської Америки: міфологія ацтеків, релігія племені майя, імперія інків.
23. Охарактеризуйте особливості культури української діаспори в Латинській Америці. Сучасні зв’язки з Україною.
24. Охарактеризуйте діяльність видатних діячів науки та культури Латинської Америки. Музика. Танці. Прикладне мистецтво

25. Визначте географічне положення Австралії. Історія відкриття материка. Австралійський союз.
26. Охарактеризуйте традиційну культуру аборигенів Австралії. Вплив географічного середовища на традиційну культуру.
27. Охарактеризуйте традиційну культуру європейських переселенців в Австралії. Сучасні інноваційні процеси.
28. Визначте особливості культури української діаспори. Музей українського мистецтва в Аделаїді. Сучасні зв'язки з Україною.
29. Назвіть видатних діячів науки та культури Австралії. Сучасне образотворче та музичне мистецтво
30. Визначте географічне положення Азії. Дослідження освоєння материка Євразія провідні країни регіону.
31. Обґрунтуйте регіональні відмінності Південно-Західної, Південної та Східної Азії. Вплив географічного середовища на традиційну культуру.
32. Охарактеризуйте культуру давнього Китаю, Індії.
33. Охарактеризуйте культуру Візантії.
34. Розкрийте релігійну мозаїку азійських країн.
35. Назвіть музеї світового значення: Іракський музей старовини (м. Багдад, Ірак).
36. Охарактеризуйте визначні пам'ятки історії та культури Азії. Археологічні. Архітектурні. Храмові.
37. Назвіть місця паломництва Азії. Фортифікаційні споруди. Пам'ятки палацового мистецтва.
38. Назвіть місця, пов'язані з життям та діяльністю українки Роксолани.
39. Охарактеризуйте діяльність видатних діячів науки та культури Азії. Внесок у світову культуру.
40. Дайте географічну довідку європейського геокультурного регіону. Історико-етнічний нарис. Особливості традиційної та сучасної культури Європи.
41. Визначте регіональні відмінності Західної та Східної Європи. Осередки традиційної культури. Вплив географічного середовища на традиційну культуру.
42. Культурна характеристика Міст Європи — осередків світової культури: Рим, Афіни, Париж, Лондон, Відень, Амстердам, Мадрид, Берлін, Будапешт, Прага, Москва, Санкт-Петербург та ін.
43. Назвіть музеї світового значення: Лувр (м. Париж, Франція), Дрезденська картинна галерея (м. Дрезден, Німеччина), Британський національний

- музей (м. Лондон, Великобританія), музей Прадо (м. Мадрид, Іспанія), Ермітаж (м. Санкт-Петербург, Росія), Ватикан.
44. Охарактеризуйте визначні пам'ятки історії та культури у Європі.
Архітектурні: Стонхендж IV—II тис. до н.е., Акрополь V ст. до н.е., Колізей I ст., Пізанська вежа XII ст., Ейфелева вежа XIX ст., ансамбль Кремля та Червоної площі XIV—XIX ст., історичний центр Санкт-Петербургу XVIII—XIX ст. *Храмові*: Собор Нотр-Дам XII—XIV ст., монастирі-метеори XVI ст., Кельнський собор XIII—XIX ст., Собор Святого Петра XV—XVII ст.
45. Назвіть місця паломництва Європи. Фортифікаційні споруди. Пам'ятки палацового, палацо-паркового, садово-паркового мистецтва.
46. Назвіть видатних діячів науки та культури Європи. Внесок у світову культуру. Наука.
47. Охарактеризуйте європейську літературу. Музична спадщина.
48. Охарактеризуйте культуру давніх слов'ян. Географія релігії України.
49. Дайте характеристику язичництву давніх слов'ян. Історичні та географічні умови розвитку культури Київської Русі.
50. Охарактеризуйте етнокультурну географію. Поняття про традиції, звичаї, обряди. Їх залежність від релігійного, історичного, географічного чинників.
51. Охарактеризуйте архітектуру, живопис, декоративно-прикладне мистецтво України
52. Дайте характеристику писемності, література України
53. Охарактеризуйте усну народну творчість. Музика України
54. Охарактеризуйте побут. Етнографічні райони України
55. Визначте історичні та географічні передумови розвитку культури пізнього середньовіччя в Україні
56. Дайте характеристику традиційним видам господарської діяльності українців.
57. Дайте характеристику традиційному українському одягу, залежність від географічного середовища.
58. Охарактеризуйте національне декоративно-прикладне та ужиткове мистецтво.
59. Охарактеризуйте театральне та музичне мистецтво України. Елементи побуту.
60. Визначте Історичні та географічні передумови розвитку культури Нового часу на території України..

61. Охарактеризуйте архітектуру, живопис, література періоду Нового Часу на українських землях.
62. Охарактеризуйте духовну культуру українців.
63. Охарактеризуйте музичну культуру та театральне мистецтво України у XIX – XX ст..
64. Визначте соціокультурні зміни XIX – XX століття в Україні
65. Обґрунтуйте сутність українського національного Відродження.
66. Охарактеризуйте українську літературу періоду Нового часу. Розбудова культурної пам'яті .
67. Охарактеризуйте освіту і науку. Університети України Нової та Новітньої історії
68. Дайте характеристику образотворчому мистецтву та музики у XIX – XX ст..
69. Композитори України. Різноманітність музичних інструментів.
70. Народні танці. Всесвітньо відомі школи танцю.
71. Охарактеризуйте стан вітчизняної освіти, науки, культурної пам'яті, мистецтва, спорту.
72. Охарактеризуйте пам'ятки вітчизняної історії та культури: археологічні, історичні, архітектурні, храмові, фортифікаційні, палацового, палацо-паркового мистецтва
73. Визначте сучасний стан охорони пам'яток. Всесвітня спадщина ЮНЕСКО.

Навчальне видання

ГЕОГРАФІЯ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

Електронні методичні рекомендації
до семінарських занять з курсу
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Електронне практичне видання

Укладач:

Прокоф'єва Любов Борисівна

В авторській редакції

Шрифт Times New Roman.

Системні вимоги:

операційна система сумісна з програмним забезпеченням
для читання файлів формату PDF.

Обсяг даних 0,5 МБ.

Оригінал макет виготовлено в авторській редакції

Кафедра соціальної роботи

Факультет психології та соціальної роботи

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

вул. Дворянська, 2, м. Одеса, 65082

social-work@onu.edu.ua